

Ze groeide op met kantklossen en droomde ervan lerares godsdienst te worden. Zopas gaf ze samen met haar echtgenoot een bloemlezing uit van gedichten voor jongeren. Op het eerste gezicht een bont allegaartje van bezigheden, de ene al vreemder dan de andere. Maar wie Lieve Lams beter kent, ziet de rode draad in haar leven: koesteren wat waardevol is, en het doorgeven aan de volgende generatie.

Ilse Van Halst

‘We moeten onze cultuur koesteren en doorgeven’

LIEVE LAMS

LIEVE Lams was amper zes toen ze leerde klossen. Een bezigheid waarmee ze haar vrije tijd vulde. Ze voelde zich niet te jong om tijdens de vakantimaanden naar Brugge te trekken en er op straat demonstraties te geven. „Ik deed en doe het nog steeds enorm graag. Je komt er innerlijk helemaal van tot rust. Gek misschien als je die klossen zo hectisch over en weer ziet vliegen, maar het is een uitermate ontspannende activiteit. Op geen enkel ander ogenblik kan ik mijn hoofd zo volledig vrijmaken van alle besommeringen dan tijdens het klossen. Je bent helemaal geconcentreerd op je creatie.”

- Van uw hobby maakte u vervolgens uw werk.

Ik had een diploma regentaat Nederlands, Engels en godsdienst en wilde eigenlijk dolgraag godsdienst geven aan jongeren. Waarom? Om hen iets mee te geven, om een aantal waarden door te geven. Vooral de mogelijkheid om het sociale engagement hierbij aan bod te brengen, trok me aan. Ik was toen erg actief in onze parochie.

Mijn man kreeg een job aangeboden in Leuven en we verhuisden van Wingene naar Vlaams-Brabant. Ik kon niet aan de slag met mijn diploma omdat er toen nog genoeg godsdienstleerkrachten waren. Stilaan groeide het idee om van mijn hobby mijn werk te maken. In 1983 startte ik een kantwinkeltje. De eerste verdieping richtte ik in als een klein museum. Ik geef uitleg, demonstreer het klossen en organiseer tentoonstellingen. Soms komen er leerkrachten van de kunstacademie in de buurt op af. Op een goede dag in 1991 kwamen ze bij mij aankloppen met de vraag of ik misschien les wou geven in het kantklossen.

- Sindsdien combineert u het lesgeven en uw winkeltje?

Inderdaad. Ik geef les aan de middelbare graad. Mijn leerlingen zijn volwassenen, erg gemotiveerde mensen. Ik ben er dan ook laaiend enthousiast over. Wel was het voor mij iets totaal nieuw. Om vertrouwd te geraken met de wereld van de kunst, volgde ik zelf eerst een cursus algemene vorming aan de academie. Het was een kennismakingscursus met de schilderkunst, de beeldhouwkunst, de keramiek, enzovoort. Een hele nieuwe wereld ging voor me open. Toen ik de cursus aanvatte, had men mij gezegd: „Je zal nooit meer naar de dingen kijken zoals vroeger.” Zo was het maar net. Op mijn beurt probeer ik die ontdekking aan mijn leerlingen door te geven.

Het lesgeven is voor mij een verruiming van mijn horizon. Het contact met mijn collega's op de academie werkt enorm inspirerend. Wat niet wil zeggen dat ik mijn winkeltje beu ben. Beide jobs doe ik met evenveel plezier. Mijn kennis omtrent kant heb ik trouwens opgedaan dankzij mijn winkel. Voor mij gaat het niet alleen om het verkopen van een product, ik wil de klant ook de liefde voor kant verkopen. Al wat ik over kant weet, is uitgezocht via zelfstudie.

- Is er vandaag nog wel belangstelling voor kantklossen?

Jawel, hoor. Ik vind het overigens belangrijk dat de typische kenmerken van een cultuur bewaard blijven en gekoesterd worden. Hoewel dat voor mij niet perse in de oude vorm hoeft. Daarom doorspek ik mijn lessen steevast met stukjes geschiedenis. Ik leer mijn leerlingen de techniek van het klossen aan, maar beperk me bewust niet tot het vakmanschap alleen. Ik wil hen tonen dat ze veel meer kunnen doen met deze techniek, dat ze ermee kunnen én mogen experimenteren. Zo klossen we al met ijzerdraden en zelfs met nylonkousen.

- Als jong meisje droomde u ervan godsdienstles te geven. Hebt u die droom ooit waargemaakt?

© Hugo Maris

Een drietal jaar geleden dacht ik 'nu wil ik dat toch eens gedaan hebben'. Tot mijn grote verbazing kon ik onmiddellijk beginnen. Ik gaf les in de eerste graad van de humaniora en had de smaak goed te pakken. Dit wilde ik blijven doen. Maar het jaar daarop viel alles tegen. De leerlingen luisterden amper, waren voortdurend onder elkaar bezig. Ik gaf Engels en godsdienst. Natuurlijk is godsdienst geen erg geliefd vak, maar ik denk toch dat het mislukken vooral aan mezelf lag en mijn gebrek aan ervaring met lesgeven aan jongeren. Ik wilde eerlijk antwoord geven op hun vragen, er dieper op in gaan, maar ik merkte dat ze daar eigenlijk geen boodschap aan hadden. Ze wilden gewoon een ja of neen, en verder geen gezever.

Na drie of vier maanden wist ik dat ik moest stoppen, anders zou ik er zelf onderdoor gaan. Ik ben zeer dankbaar voor de ervaring die ik heb opgedaan. Ik heb veel over mezelf geleerd en heb enorm veel bewondering gekregen voor mensen die dag in dag uit voor de klas staan. Een vak als godsdienst vraagt enorm veel voorbereiding, wil je het op een aantrekkelijke manier brengen zodat jongeren

geboeid blijven. Ik denk dat je als leerkracht ook best onmiddellijk na je studie begint les te geven, dan groei je erin als jongere. Toch heb ik geen afkeer gekregen van het onderwijs, van jongeren noch van het vak godsdienst. Het beste bewijs is dat mijn dochter zelf gekozen heeft voor regentaat godsdienst, Nederlands en geschiedenis. Ook zij wil nu absoluut godsdienst geven aan jongeren.

- Zopas gaf u met uw man een bloemlezing uit met gedichten voor jongeren. U blijft erop gebrand om jongeren te prikkelen.

Van in mijn jeugd was ik gefascineerd door poëzie. Zo leerde ik overigens mijn man Jan van Coillie kennen. Voor zijn laatste bloemlezing vroeg hij me bundels met poëzie na 1990 bijeen te zoeken. Ik begon erin te lezen en was zo geboeid dat ik besloot alle dichters van A tot Z systematisch te overlopen. Zo vatte ik het idee op om gedichten voor adolescenten te selecteren. Ik ben ervan overtuigd dat de interesse van de jeugd voor poëzie moet worden opgewekt.

De bloemlezing is een poging om onze literaire erfenis door te geven. We willen jongeren kwaliteitsgedichten uit de recente Vlaams een Nederlandse literatuur aanreiken met de bedoeling hen te laten kennismaken met een aantal grote dichters uit onze tijd. We willen proberen de jongeren iets mee te geven in de hoop dat ze zich herkennen in een aantal gedichten, dat ze gegrepen worden door de manier waarop een gedachte wordt verwoord en dan zelf verder op ontdekkings-tocht gaan. Daarom kozen we gedichten over thema's die aansluiten bij hun leefwereld.

Voor de meeste jongeren zal het zijn alsof een nieuwe wereld voor hen opengaat. De meesten liggen immers niet wakker van poëzie. Maar als ze het niet aangeboden krijgen, zullen ze het nooit ontdekken. Dit is dan ook geen boek dat ze zelf zullen kopen, maar eerder één om hen cadeau te doen. Veel is er niet nodig om de vonk te doen overslaan. Een goed gedicht volstaat. En als dat gebeurd is, blijven ze de rest van hun leven gebeten door poëzie.

Jan van Coillie en Lieve Lams, *Waar ik naar verlang vandaag. 99 jonge gedichten*, Davidsfonds, Leuven, 2006, 140 blz., 17,5 euro, ISBN 90 6306 539 6.

Jongeren
liggen niet
wakker van
poëzie.
Maar één
goed gedicht
volstaat
om de vonk
te doen
overslaan